

Naturvernforbundet i Buskerud

Martin Lindal
Bråtan11
3022 Drammen
e-post: buskerud@naturvernforbundet.no
Tlf: 99604555

Drammen 24.8.2023

tromso@multiconsult.no

Høringsuttalelse - fastsettelse av forskrift for snøskuterløyper i Rollag og Nore og Uvdal.

Viser til varsel om oppstart av arbeid med fastsettelse av forskrift for snøskuterløyper i Nore og Uvdal og Rollag kommuner. Multiconsult har i e-post av 17.8 gitt Naturvernforbundet i Buskerud 1 ukes utsatt høringsfrist, dvs. til 25.8 og vi svarer innenfor denne utsatte fristen.

Naturvernforbundet er prinsipielt imot snøskuterkjøring som rekreasjon eller fornøyelse. Det betyr at vi også er imot den planlagte løypa i Rollag og Nore og Uvdal. Innledningsvis vil vi påpeke at kommunen har lagt ut et kart av uakseptabel dårlig kvalitet. Nå har vi riktignok fått et noe bedre kart fra Multiconsult, men i vår digitale tidsalder må det være mulig å tilby planer (her traséen) på et digitalt format slik at det kan importeres i kart med flere kartlag.

I det følgende konsentrerer vi oss hovedsakelig om Vergjedalen – arealene i Nore og Uvdal. Med det mener vi området fra Rollag kommunegrense, nord til Slokoveien, øst til Sigdal grense og vest mot Lågen og Økta.

Våre synspunkter gjelder imidlertid også arealene i Rollag.

Naturavtalen

Norge har nylig signert Naturavtalen, Kunming- Montreal-målene ble vedtatt i desember 2022. Naturkrisa er her nå, og det er derfor vi må handle raskt for å ta vare på naturen vi har igjen. Avtalen markerer et veiskille for verdens natur og er et ambisiøst rammeverk som alle land nå må følge opp. Denne avtalen forplikter oss til å ta vare på natur. Det er vanskelig å se at ei skuterløype for rekreasjon og forlystelse er i tråd med intensjonen i avtalen.

Biologisk mangfold

Rapporten "Living Planet Report" viser at verdens dyrebestander har stupt siden 1970. Den viser at vi har mista nær 70% av dyrebestandene de siste 50 årene.

Dyrelivet i fjellskogen har til tider et vanskelig liv om vinteren. Det er ekstra sårbart for forstyrrelser i denne perioden. Gjentatte forstyrrelser av snøskuter kan lett føre til at de ikke overlever vinteren.

Vergjedalen er et kjerneområde for kongeørn i Nore og Uvdal. Det er to territorier som har vært stabilt besatt over lang tid og med jevnt god produksjon. Vi antar det har sammenheng med en relativ god bestand av skogsfugl og med lite ferdsel, spesielt i den sårbare tida på ettervinteren og utover våren. Lite ferdsel har sammenheng med at få veier normalt er vinterbrøytet. De planlagte traséer ligger ikke i umiddelbar nærhet av kjente reirplasser, men en omfattende trafikk i parenes jaktområder vil etter vår oppfatning ha en negativ virkning. Dette må også konsekvensutredningen se nærmere på.

Av andre rovfuglarter kan nevnes at hønsehauk hekker regelmessig i Vergjedalen. Vi kjenner bare 1 slikt hekkeområde, men med utgangspunkt i 25-30 km² per par, må det påregnes noen flere par i begge kommuner. Hønsehauk starter hekkesesongen medio mars.

Historisk har det også vært hubro i disse områdene, men vi kjenner ikke til noen slike funn i nyere tid.

Tilgjengelig informasjon i Artskart og Naturbase viser at det er registrert noen tiurleiker i Vergjedalen, mens det bare er registrert 1 tiurleik i planområdet i Rollag. Med bakgrunn i den normale avstanden mellom tiurleiker i egnede områder på 1,5-2,5 km, er det klart at i begge områder er det mangelfull kartlegging. For orrfugl er det minimalt med registrerte spillplasser i begge kommuner. Det er åpenbart mange spillplasser som ikke er kartfestet.

Snøskutertrafikk er klart noe som vil påvirke slike spillplasser negativt, både direkte i form av støy og forstyrrelser og indirekte ved at spillplassene blir lettere tilgjengelig. Etter vår oppfatning må det foretas en ny viltkartlegging som omfatter slike spillplasser før trasé kan planlegges.

Av øvrig naturmangfold vil vi nevne ulvelav som er klassifisert som Nær Truet (NT). Vi ser av Artskart at det er en del forekomster av arten i Vergjedalen. Det er en art som vokser på gammel furugadd. Med vår kjennskap til området er vi ganske sikre på at det er mange flere forekomster enn det som er registrert. Vi nevner denne arten fordi vedsanking i forbindelse med friluftsliv er regnet som en av de største truslene mot arten. Økt snøskutertrafikk, og med det økt bålpyring, er helt klart en trussel mot denne arten. Det er noe vi har sett i mange områder.

Friluftsliv

I det pågående arbeidet med arealdelen til kommuneplanen kom det innspill fra flere grunneiere i Vergjedalen (innspill 98) hvor de understreket at dette er et område med liten grad av utbygging og anmodet om at gamle utbyggingsområder måtte fjernes i den nye planen. Til dette henviste kommunen til strategien for den nye kommuneplanen hvor det i et punkt heter at det skal avsettes viktige områder for friluftsliv som hensynssone hvor det ikke legges til rette for utbygging. Det er vanskelig se hvordan et omfattende løypenett for snøskutere kan harmonere med et slikt mål for Vergjedalen.

I Naturbase er Vergjedalen definert som et «Stort turområde uten tilrettelegging». Det er riktignok kun verdsatt som «Registrert friluftsområde, altså ikke spesielt høyt. Det har sammenheng med liten ferdsel grunnet lite tilrettelegging, få skiløyper og mange ubrøytet veier. Slike områder har særegne kvaliteter som vi mener vil øke i verdi på sikt. Miljødirektoratet omtaler slike områder på denne måten: «Kvaliteter

som fravær av støy og inngrep, lite ferdsel, kontinuitet og "god tid" er essensielle for opplevelseskvalitetene i områdene».

Disse kvalitetene kan vanskelig bevares med et omfattende nett av skuterløyper. Vergjedalen har utvilsomt stor verdi som jaktområde og for de som søker det enkle friluftsliv utenfor tilrettelagte områder.

Ulovlig kjøring

Naturvernforbundet tror at etablering av ei skuterløype i området vil øke interessen for å kjøpe seg snøskuter. Erfaringer fra Sverige og nordlige deler av Norge som har slike rekreasjonsløyper viser at det er omfattende ulovlig kjøring i områdene rundt løypa. Det blir for kjedelig å kjøre den samme løypa, og nye områder vil bli tatt i bruk.

I et intervju med Laagendalsposten 19. 1.2021 var Stian Rye Teigen klar på at han vil fortsette med ulovlig kjøring med snøskuter og at verken han eller folk flest ville ta det så tungt om de ble stoppet i kontroll. Intervjuet må leses som en oppfordring til å fortsette å bryte loven. Teigen er leder i Øvre Numedal Friluftsopplevelser, organisasjonen som har tatt initiativ til snøskuterløypene. Med slike holdninger er det derfor all grunn til å tro at løypene vil fungere som en inngangsport for mer ulovlig kjøring.

Ansvar

Naturvernforbundet håper at politikerne hever blikket og ser det store bildet. Rollag og Nore og Uvdal er også en del av verden. Vi håper at de er sitt ansvar bevisst og ikke oppretter skuteløype for rekreasjon og forlystelse.

Vennlig hilsen Naturvernforbundet i Buskerud - Martin Lindal

Kopi: Nore og Uvdal kommune og
Rollag kommune
Statsforvalteren i Oslo og Viken
Gry Michelsen Multiconsultg